A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2018. július 25.* [i]

„Előzetes döntéshozatal – Uniós polgárság – EUMSZ 20. és EUMSZ 21. cikk – A tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog – Szociális biztonság – 883/2004/EK rendelet – Szociális támogatás – Betegségi ellátások – A fogyatékossággal élő személyek számára nyújtandó szolgáltatások – Valamely tagállam települési önkormányzatát terhelő azon kötelezettség, hogy a lakosa számára a nemzeti jogszabályban előírt személyes segítséget nyújtson a más tagállamban folytatott felsőfokú tanulmányai idejére”

A C-679/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Korkein hallinto-oikeus (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Finnország) a Bírósághoz 2016. december 30-án érkezett, 2016. december 23-i határozatával terjesztett elő az

A

által indított,

az **Espoon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöasioiden jaosto**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: J. L. da Cruz Vilaça tanácselnök, E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger (előadó) és F. Biltgen bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a finn kormány képviseletében H. Leppo, meghatalmazotti minőségben,

– a cseh kormány képviseletében M. Smolek, J. Vláčil és J. Pavliš, meghatalmazotti minőségben,

– a svéd kormány képviseletében A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev, L. Zettergren és L. Swedenborg, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: finn.

– az Európai Bizottság képviseletében D. Martin és I. Koskinen, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2018. január 31-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 20. és EUMSZ 21. cikknek, valamint a 2009. szeptember 16-i 988/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2009. L 284., 43. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o., a továbbiakban: 883/2004 rendelet) 3. cikke (1) bekezdésének az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az A által indított eljárás keretében terjesztették elő, melynek tárgya személyes segítségnek az Espoon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöasioiden jaosto (Espoo város szociális és egészségügyi bizottságának egyedi ügyekkel foglalkozó csoportja, Finnország; a továbbiakban: Espoo város) által az észtországi Tallinnban való rendelkezésre bocsátása, ahol A három éven át nappali képzés keretében jogi tanulmányokat folytat.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

3 A fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló, New Yorkban, 2006. december 13-án kötött egyezmény (*Recueil des traités des Nations unies*, 2515. kötet, 3. o.; kihirdette: a 2007. évi XCII. tv.; a továbbiakban: a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény) 2008. május 3-án lépett hatályba. Ezen egyezményt az Európai Közösség nevében a 2009. november 26-i 2010/48/EK tanácsi határozat (HL 2010. L 23., 35. o.) hagyta jóvá.

4 A fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény 19. cikke, melynek címe „Önálló életvitel és a közösségbe való befogadás”, a következőképpen rendelkezik:

„Az Egyezményben részes államok […] minden szükséges és hatékony intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy a fogyatékossággal élő személyek teljes mértékben élvezhessék e jogaikat és a teljes közösségi befogadást és részvételt, beleértve a következők biztosítását:

[…]

b) a fogyatékossággal élő személyek számára hozzáférési lehetőséget biztosítanak többféle otthoni, intézményi és egyéb közösségi támogató szolgálathoz, beleértve azt a személyes segítséget, mely a közösségben éléshez és a közösségbe történő beilleszkedéshez, valamint a közösségtől való elszigetelődés és kirekesztődés megelőzése céljából szükséges;

[…]”

5 A Bíróság megerősítette, hogy ezen egyezmény rendelkezései az Unió jogrendjének szerves részét képezik, és az uniós jog rendelkezéseit lehetőség szerint az említett egyezménnyel összhangban kell értelmezni (2013. április 11-i HK Danmark ítélet, C-335/11 és C-337/11, EU:C:2013:222, 30. és 32. pont).

6 A Finn Köztársaság 2016. május 11-én megerősítette a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezményt és az ahhoz kapcsolódó fakultatív jegyzőkönyvet. Ez az egyezmény és annak fakultatív jegyzőkönyve az említett tagállamban 2016. június 10-én lépett hatályba.

Az uniós jog

7 A 883/2004 rendelet (15) preambulumbekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Szükséges, hogy a Közösségen belül mozgó személyek csak egyetlen tagállam szociális biztonsági rendszere alá tartozzanak az alkalmazandó nemzeti jogszabályok halmozódása és az ebből eredő bonyodalmak elkerülése érdekében.”

8 E rendelet 1. cikkének j), k) és l) pontja az alábbi fogalommeghatározásokat tartalmazza:

„j) »lakóhely«: a személy szokásos tartózkodási helye;

k) »tartózkodási hely«: a személy ideiglenes tartózkodási helye;

l) »jogszabályok«: az egyes tagállamok tekintetében a 3. cikk (1) bekezdése alá tartozó szociális biztonsági ágazatokhoz kapcsolódó törvények, rendeletek és egyéb kötelező rendelkezések, valamint minden egyéb végrehajtási intézkedés.

[…]”

9 Az említett rendeletnek „A rendelet alkalmazási köre” című 3. cikke következőképpen rendelkezik:

„(1) Ezt a rendeletet a következő szociális biztonsági ágakra vonatkozó valamennyi jogszabályra kell alkalmazni:

a) betegségi ellátások;

[…]

(2) A XI. melléklet eltérő rendelkezései hiányában, ezt a rendeletet az általános és különleges, járulékalapú vagy nem járulékalapú szociális biztonsági rendszerekre, valamint a munkáltató vagy hajótulajdonos kötelezettségeihez kapcsolódó rendszerekre kell alkalmazni.

(3) Ezt a rendeletet ugyancsak alkalmazni kell a 70. cikk alá tartozó különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokra.

[…]

(5) Ez a rendelet nem alkalmazandó:

a) a szociális és egészségügyi támogatásokra;

[…]”

10 A 883/2004 rendeletnek „A tagállamok nyilatkozatai a rendelet hatályáról” című 9. cikke előírja többek között, hogy a tagállamok minden évben írásban értesítik az Európai Bizottságot az e rendelet 3. cikkében említett jogszabályokról és rendszerekről.

11 A 883/2004 rendelet II. címében, mely „Az alkalmazandó jogszabályok meghatározása” címet viseli, e rendelet 11. cikkének (1) és (3) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) Az e rendelet hatálya alá tartozó személyekre csak egy tagállam jogszabályai alkalmazandóak. E jogszabályokat e cím rendelkezései szerint kell meghatározni.

[…]

(3) A 12–16. cikkre is figyelemmel:

a) a munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként egy tagállamban tevékenységet folytató személyek az adott tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartoznak;

[…]

e) az a)–d) pont hatálya alá nem tartozó bármely személyre a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai vonatkoznak, e rendelet egyéb olyan rendelkezéseinek sérelme nélkül, amelyek szerint az ilyen személyeknek egy vagy több tagállam jogszabályai alapján ellátásokat biztosítanak.”

A finn jog

A szociális támogatásokról szóló törvény

12 A sosiaalihuoltolaki (a szociális támogatásokról szóló törvény) (17.9.1982/710) 13. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A települési önkormányzatok a szociális támogatásokkal kapcsolatos feladataik keretében a jogszabályokban előírt tartalom és terjedelem tiszteletben tartása mellett gondoskodnak:

l) a lakóik számára nyújtandó szociális szolgáltatások szervezéséről;

[…]”

13 A szociális támogatásokról szóló törvény 14. §-ának első bekezdése a következőket írja elő:

„E törvény alkalmazásában lakó az, akinek lakóhelye a väestökirjalaki (a népesség-nyilvántartásról szóló törvény) (141/69) értelmében a településen található.

[…]”

A fogyatékossággal élő személyek számára nyújtandó szolgáltatásokról és támogató intézkedésekről szóló törvény

14 A laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (a fogyatékossággal élő személyek számára nyújtandó szolgáltatásokról és támogató intézkedésekről szóló törvény) (3.4.1987/380) az alapügyre alkalmazandó változatában (a továbbiakban: a fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvény) az 1. §-ában a következőképpen rendelkezik:

„A jelen törvény célja azon lehetőségek előmozdítása, amelyek révén a fogyatékossággal élő személyek a társadalom egyenértékű tagjaiként másokkal együtt tudnak élni, és tevékenyek képesek lenni, valamint a fogyatékosság által okozott kellemetlenségek és akadályok kialakulásának megelőzése és azok megszüntetése.”

15 E törvény 3. §-a, melynek címe „A szolgáltatások és támogató intézkedések nyújtásával kapcsolatos felelősség”, a következőket írja elő:

„A települési önkormányzat gondoskodik arról, hogy a fogyatékossággal élő személyek számára nyújtandó szolgáltatások és támogató intézkedések úgy legyenek megszervezve, hogy azok tartalma és köre kielégítse a települési igényeket.

Az e törvény szerinti szolgáltatások és támogató intézkedések megszervezésekor figyelembe kell venni az igénylő egyéni segítségnyújtási igényét.”

16 Az említett törvény 8. §-a, melynek címe „A fogyatékos személyeknek nyújtott szolgáltatások”, a (2) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A települési önkormányzat köteles kísérettel biztosított elfogadható szállítási, a napi tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatást, személyes segítséget, vagy támogatott lakhatást megszervezni valamely súlyos fogyatékossággal élő személy számára, ha e személy fogyatékossága vagy betegsége miatt az adott személynek feltétlenül szolgáltatásokra van szüksége ahhoz, hogy megbirkózzon a mindennapi élettevékenységekkel. Ugyanakkor nincs különleges kötelezettsége a települési önkormányzatnak támogatott lakhatást vagy személyes segítséget nyújtani akkor, ha a súlyos fogyatékkal élő személy számára szükséges ellátások nem biztosíthatóak a lakóhelye közelében.”

17 Ugyanezen törvény 8c. §-a, melynek címe „Személyes segítség”, a következőket írja elő:

„E törvény alkalmazásában személyes segítség a súlyos fogyatékossággal élő személyek számára az alábbiakhoz nyújtott feltétlenül szükséges otthoni és nem otthoni segítség:

1) a mindennapi élet teendőinek ellátása;

2) munka és tanulás;

3) szabadidős tevékenységek;

4) a társadalmi életben való részvétel vagy

5) a társas érintkezés fenntartása.

A személyes segítség célja segítséget nyújtani a súlyos fogyatékossággal élő személyek számára ahhoz, hogy az első bekezdésben említett tevékenységek végzése során megvalósíthassák saját döntéseiket. A személyes segítség megszervezése akkor lehetséges, ha a súlyos fogyatékkal élő személy képes meghatározni a segítség megvalósításának tartalmát és módját.

A személyes segítség megszervezése szempontjából az minősül súlyos fogyatékossággal élő személynek, aki hosszan tartó vagy súlyosbodó fogyatékosság vagy betegség miatt feltétlenül és visszatérően más személy segítségére szorul az első bekezdésben említett tevékenységek végzéséhez, ha ez a szükség nem kötődik közvetlenül az életkorának megfelelő betegséghez vagy képességvesztéshez.

Személyes segítség a mindennapi élet teendőinek ellátásához, valamint munkához és tanuláshoz a súlyos fogyatékossággal élő személy által feltétlenül igényelt mértékben nyújtható.

A fenti, első bekezdés 3)-5) pontjában meghatározott tevékenységek esetén legalább havi 30 órás személyes segítség megszervezése szükséges, amennyiben alacsonyabb óraszámban nem biztosítható a súlyos fogyatékossággal élő személy számára elengedhetetlen segítség.”

18 A fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvény 8d. §-a, melynek címe „A személyes segítség nyújtásának részletes szabályai”, a következőképpen rendelkezik:

„A személyes segítség nyújtásának részletes szabályai és a személyes segítség megszervezéséről való döntés során a település figyelembe veszi a súlyos fogyatékkal élő személy véleményét és kívánságait, valamint a szolgáltatási tervben meghatározott egyéni segítségnyújtásra való igényt és az életkörülmények összességét.

A települési önkormányzat az alábbi módokon szervezheti meg a személyes segítséget:

1) megtéríti a súlyos fogyatékossággal élő személyeknek a segítő személy foglalkoztatása által okozott költségeket, beleértve a munkáltatót jogszabály alapján terhelő járulékokat és ellátásokat, valamint a segítő személy miatt felmerült egyéb arányos és szükséges kiadásokat is;

2) a laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (a szociális és egészségügyi támogatási utalványokról szóló 569/2009 törvény) alapján megfelelő értékű szolgáltatási utalványokat bocsát a súlyos fogyatékossággal élő személyek rendelkezésére segítségnyújtási szolgáltatások igénybevételéhez; vagy

3) köz- vagy magánszolgáltatók segítségnyújtási szolgáltatásait bocsátja a súlyos fogyatékossággal élő személyek rendelkezésére, vagy maga, illetve megállapodás alapján más települési önkormányzattal vagy önkormányzatokkal együtt nyújt szolgáltatásokat.

A fenti második bekezdés 1) pontjában meghatározott esetben a súlyos fogyatékossággal élő személyt adott esetben tanácsadással kell támogatni a segítő személy felvételével kapcsolatos kérdésekben.

Hacsak a súlyos fogyatékossággal élő személy érdeke azt jelentősen nem indokolja, nem lehet e személy rokona vagy más, hozzá közel álló személy a fenti második bekezdés 1) pontjában szereplő, őt segítő személy.”

A szociális és egészségügyi támogatások díjairól szóló törvény

19 A laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (szociális és egészségügyi támogatások díjairól szóló törvény; 3.8.1992/734) 4. §-a, melynek címe „Az ingyenes szociális szolgáltatások”, az (5) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A szociális szolgáltatások közül ingyenesek a következők:

[…]

5) A [fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvény] 8. §-ának (1) bekezdésében említett szolgáltatások, a 8. § (2) bekezdésében említett napi tevékenységek, a szállítást és az élelmezést kivéve, a személyes segítség, valamint a támogatott lakhatáshoz kapcsolódó különleges szolgáltatások és a 11. §-ban említett vizsgálatok; a támogatott lakhatáshoz kapcsolódó különleges szolgáltatások költségei és a személyes segítség költségei azonban kiszámlázhatók, ha az érintett számára e költségeket a [fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvénytől] eltérő valamely más törvény alapján megtérítik.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

20 Az alapeljárás felperese 1992-ben született, lakóhelye a finnországi Espoo városában található. A kérdést előterjesztő bíróság megállapításai szerint jelentős segítségre van szüksége, többek között a mindennapi teendők ellátásához. Következésképpen Espoo város egyéni kisegítőt biztosított a számára annak érdekében, hogy középfokú tanulmányokat végezhessen, melyre Finnországban került sor.

21 2013 augusztusában A a fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvény alapján körülbelül heti öt órás időtartamra személyes segítséget kért Espoo városától a mindennapi tevékenységek ellátásához, többek között a bevásárlás, a takarítás és a mosás elvégzéséhez. E kérelem időpontjában A éppen az észtországi Tallinnba költözött abból a célból, hogy három éven át nappali képzés keretében jogi tanulmányokat folytasson, ami azzal járt, hogy hetente három vagy négy napot az észt fővárosban kellett töltenie, a hétvégékre pedig vissza kívánt térni Espooba. A kérelmezett szolgáltatásokat tehát Finnországon kívül kellett nyújtani.

22 A 2013. november 12-i határozatban, amelyet a jogorvoslati kérelmet követő 2014. február 4-i határozat helybenhagyott, A személyes segítség iránti kérelmét elutasították azzal az indokkal, hogy még ha A lakóhely szerinti települése változatlan is marad, finnországi tartózkodása nem tekinthető alkalmi jellegűnek. Espoo város úgy vélte, hogy nem köteles a szolgáltatásokat és támogató intézkedéseket külföldön megszervezni, mivel az ilyen típusú tartózkodást annak jellege az „állandó tartózkodáshoz” teszi hasonlatossá. Megállapította továbbá, hogy külföldön üdülési vagy üzleti célú utak idejére szervezhető meg a személyes segítség, és nem biztosítható megtérítés, ha az érintett személy lakóhelye szerinti település Finnországon kívüli tartózkodás miatt megváltozik, vagy ha az érintett személy egyébként huzamosan vagy állandó jelleggel Finnországon kívül tartózkodik.

23 2014. június 27-i ítéletében a Helsingin hallinto-oikeus (helsinki közigazgatási bíróság, Finnország) lényegében helybenhagyta ezt az érvelést, és elutasította a személyes segítség iránt előterjesztett kérelmet elutasító határozattal szemben A által benyújtott keresetet.

24 Az ezen ítélettel szemben benyújtott fellebbezés ügyében eljáró Korkein hallinto-oikeus (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Finnország) azonban úgy véli, hogy az alapjogvita eldöntéséhez a Bíróság előzetes döntéshozatalára van szükség.

25 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy a fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvény értelmében a személyes segítség a települési önkormányzat különös kötelezettségének körébe tartozó szolgáltatás, és az annak igénybevételére vonatkozó feltételeknek megfelelő személynek az ilyen segítséghez alanyi joga van, mely segítséget az említett törvény értelmében súlyos fogyatékossággal élő valamennyi személynek biztosítani kell, ha az az érintett személy egyéni segítségnyújtási igényére tekintettel elengedhetetlen.

26 A kérdést előterjesztő bíróság azonban megjegyzi, hogy mivel nem vitatott, hogy A lakóhely szerinti települése a nemzeti jog alapján az észt fővárosban folytatott tanulmányai ellenére továbbra is Espoo, sem a fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvény szövege, sem annak előkészítő anyagai nem támasztják alá azt az elméletet, mely szerint a települési önkormányzat a Finnországon kívüli tartózkodás idején köteles a kért támogatást nyújtani.

27 A Korkein hallinto-oikeus (legfelsőbb közigazgatási bíróság) úgy véli, hogy e kontextusban szükséges az uniós jog értelmezése az előtte folyamatban lévő ügy elbírálásához. A kérdést előterjesztő bíróság mindenekelőtt arra kérdésre vár választ, hogy a fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvényben előírt személyes segítség a jellemzői alapján „betegségi ellátásnak” minősül-e, és így a 883/2004 rendelet alkalmazási körébe tartozik, vagy a szociális támogatással összefüggő ellátásról van szó, mely esetben ez a személyes segítség nem tartozik az említett rendelet hatálya alá. A Korkein hallinto-oikeus

(legfelsőbb közigazgatási bíróság), amely hajlik arra, hogy a második esettel értsen egyet, ezt követően felteszi a kérdést, hogy ellentétes-e az EUM-Szerződésnek az uniós polgárságra vonatkozó rendelkezéseivel az alapügyben kért személyes segítség nyújtásának megtagadása.

28 E körülmények között a Korkein hallinto-oikeus (legfelsőbb közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A 883/2004 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett »betegségi ellátásnak« minősül-e az olyan ellátás, mint a fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvény által előírt személyes segítség?

2) Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

korlátozza-e az uniós polgároknak a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való – EUMSZ 20. és EUMSZ 21. cikk szerinti – jogát az, ha az olyan ellátás külföldi nyújtása, mint a fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvény szerinti személyes segítség, nincs külön szabályozva, és az ellátás nyújtásának feltételeit úgy értelmezik, hogy nem nyújtható személyes segítség abban a másik tagállamban, amelyben az érintett felsőfokú végzettség megszerzésére irányuló hároméves tanulmányokat folytat?

– Jelentőséggel bír-e az ügy értékelése szempontjából, hogy valamely személynek olyan ellátás nyújtható a lakóhely szerinti településtől eltérő másik finnországi településen, mint a személyes segítség, például ha e személy másik finn településen folytat tanulmányokat?

– Jelentőséggel bírnak-e az ügy uniós jogi értékelése szempontjából a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 19. cikkéből eredő jogok?

3) Amennyiben a Bíróság a második előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés megválaszolása során azt állapítja meg, hogy a nemzeti jog jelen ügyben elvégzett értelmezésének eredménye a szabad mozgás korlátozását jelenti: igazolható-e e korlátozás az abból eredő, közérdeken alapuló nyomós okokkal, hogy a település köteles gondoskodni a személyes segítség nyújtásáról, hogy a településnek lehetősége van kiválasztani a segítség nyújtásának megfelelő módjait, és hogy fenn kell tartani a fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvény szerinti személyes segítségnyújtási rendszer koherenciáját és hatékonyságát?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

29 Az első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az olyan ellátás, mint az alapügyben a személyes segítség, amely többek között a súlyos fogyatékossággal élő személy mindennapi tevékenységei során felmerülő költségek annak érdekében való átvállalásában áll, hogy ezen utóbbi, gazdaságilag nem aktív személy felsőfokú tanulmányokat folytathasson, e rendelkezés értelmében a „betegségi ellátások” fogalmába tartozik.

30 Először is meg kell állapítani, hogy a Bíróság rendelkezésére álló iratokból az következik, hogy a Finn Köztársaság nem tett olyan nyilatkozatot, hogy a fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvény a 883/2004 rendelet hatálya alá tartozik. A Bíróság azonban már megállapította, hogy az a körülmény, hogy valamely tagállam nem tett nyilatkozatot a 883/2004 rendelet 9. cikkének megfelelően arra vonatkozóan, hogy egy adott törvény e rendelet hatálya alá tartozik, nem zárja ki *ipso facto* e törvényt

a rendelet tárgyi hatályából (lásd többek között: 1996. július 11-i Otte ítélet, C-25/95, EU:C:1996:295, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2013. szeptember 19-i Hliddal és Bornand ítélet, C-216/12 és C-217/12, EU:C:2013:568, 46. pont).

31 Ami a 883/2004 rendelet hatálya alá tartozó, és az abból kizárt ellátások közötti megkülönböztetést illeti, hangsúlyozni kell, hogy az alapvetően az egyes ellátások alkotóelemein alapul, többek között azok célján és megadásának a feltételein, és nem azon, hogy a nemzeti szabályozás szociális biztonsági ellátásnak minősíti-e az ellátást, vagy sem (lásd ebben az értelemben többek között: 1998. március 5-i Molenaar ítélet, C-160/96, EU:C:1998:84, 19. pont; 2015. szeptember 16-i Bizottság kontra Szlovákia ítélet, C-433/13, EU:C:2015:602, 70. pont; 2018. május 30-i Czerwiński ítélet, C-517/16, EU:C:2018:350, 33. pont).

32 Az ítélkezési gyakorlatból tehát az következik, hogy valamely ellátás akkor tekinthető szociális biztonsági ellátásnak, ha egyrészt a jogosult személyes szükségletének bárminemű egyedi és diszkrecionális mérlegelése nélkül, jogilag meghatározott helyzetben nyújtják, és másrészt az 883/2004 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében kifejezetten felsorolt kockázatok valamelyikét fedezi (lásd többek között: 1985. március 27-i Hoeckx ítélet, 249/83, EU:C:1985:139, 12– 14. pont; 2015. szeptember 16-i Bizottság kontra Szlovákia ítélet, C-433/13, EU:C:2015:602, 71. pont; 2017. június 21-i Martinez Silva ítélet, C-449/16, EU:C:2017:485, 20. pont).

33 Az előző pontban felsorolt két feltétel kumulatív jellegére tekintettel, ha e feltételek egyike nem teljesül, a szóban forgó ellátás nem tartozik a 883/2004 rendelet alkalmazási körébe.

34 Az első feltétel tekintetében emlékeztetni kell arra, hogy az akkor teljesül, ha az ellátás nyújtására objektív feltételekre tekintettel kerül sor, amelyek – amint teljesülnek – anélkül biztosítanak jogot az ellátásra, hogy az illetékes hatóság figyelembe vehetne egyéb személyes körülményeket (lásd ebben az értelemben: 1992. július 16-i Hughes ítélet, C-78/91, EU:C:1992:331, 17. pont; 2015. szeptember 16-i Bizottság kontra Szlovákia ítélet, C-433/13, EU:C:2015:602, 73. pont).

35 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy bár a súlyos fogyatékossággal élő személyek személyes szükségleteit figyelembe vették a fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvényben előírt személyes segítség nyújtása során, e törvény az abban meghatározott kedvezményezettekre jogilag meghatározott helyzetben, a kedvezményezettek jövedelmi helyzetére tekintet nélkül az említett segítséghez való „alanyi jogot” ruház.

36 A finn és a svéd kormány a maga részéről úgy véli, hogy az alapügy tárgyát képező ellátás ahhoz hasonlítható, amely a 2015. szeptember 16-i Bizottság kontra Szlovákia ítélet (C-433/13, EU:C:2015:602) tárgyát képezte, tekintve a kedvezményezett személyes szükségleteinek a figyelembevételét és a település számára biztosított széles mérlegelési mozgásteret az ellátás nyújtásának a módjait és a terjedelmét illetően, így ezen ellátás nem felel meg a jelen ítélet 32. pontjában említett első feltételnek, és következésképpen nem tartozik a 883/2004 rendelet tárgyi hatálya alá. Ezzel szemben a Bizottság és a cseh kormány úgy véli, hogy az említett ellátás megfelel e feltételnek.

37 A 2015. szeptember 16-i Bizottság kontra Szlovákia ítéletben (C-433/13, EU:C:2015:602) a Bíróság megállapította, hogy egyfelől a Bizottság nem bizonyította, hogy a szlovák törvényben meghatározott, a különböző elvégzendő orvosi és szociális szakvéleményekre vonatkozó feltételek anélkül alapozták meg a szóban forgó ellátásokra való jogosultságot, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság mérlegelési mozgástérrel rendelkezne azok nyújtását illetően, másfelől az említett törvény előírja, hogy a kompenzáció jogcímén nyújtott támogatásra vonatkozó jogosultság a hatáskörrel rendelkező hatóság e jogosultság elismerésére vonatkozó érvényes határozatával keletkezik, amely a szlovák kormány azon álláspontját erősítette meg, amely szerint a hatóság mérlegelési mozgástérrel rendelkezik a szóban forgó ellátások nyújtása során.

38 Amint azt a főtanácsnok az indítványának a 42. pontjában megállapította, ebből az következik, hogy a szóban forgó ellátás kedvezményezettje személyes szükségleteinek a diszkrecionális mérlegelésének mindenekelőtt az adott ellátáshoz való jog megszerzésére kell irányulnia ahhoz, hogy a jelen ítélet 32. pontjában említett első feltétel teljesülése kizárt legyen, ami megerősíti a szlovák kormány azon álláspontját, amely szerint a hatóság mérlegelési mozgástérrel rendelkezett a szóban forgó ellátások nyújtása során.

39 Meg kell állapítani, hogy az érintett személyes szükségletének figyelembevételét több alkalommal említi a fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvény, különösen annak 8c. és 8d. §-a. Ugyanakkor a többek között az említett 8d. § által biztosított, a kedvezményezett lakóhelye szerinti település hatásköreit érintő mérlegelési mozgástér nem a személyes segítséghez való jog megnyílását érinti, hanem e támogatás biztosításának a módjait, valamint annak terjedelmét, mivel a személyes segítséget a településnek nyújtania kell, ha a kérelmező olyan, súlyos fogyatékossággal élő személy, aki e településen lakóhellyel rendelkezik, függetlenül e személy jövedelmétől. Következésképpen az alapügyre jellemző helyzet eltér a 2015. szeptember 16-i Bizottság kontra Szlovákia ítélet (C-433/13, EU:C:2015:602) alapjául szolgáló helyzettől.

40 E megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy az alapügyben az első feltétel teljesül.

41 A második feltételt illetően meg kell vizsgálni, hogy az alapügy tárgyát képező ellátás a 883/2004 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében kifejezetten felsorolt kockázatok valamelyikét fedezi-e.

42 Konkrétabban az ápolásra való rászorultság kockázatát fedező biztosítás tekintetében a Bíróság lényegében már megállapította, hogy az ápolásra való rászorultság kockázatát érintő ellátások, bár saját egyedi jellemzőkkel rendelkeznek, a 883/2004 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „betegségi ellátások” körébe sorolandók (lásd ebben az értelemben többek között: 1998. március 5-i Molenaar ítélet, C-160/96, EU:C:1998:84, 23–25. pont; 2011. június 30-i da Silva Martins ítélet, C-388/09, EU:C:2011:439, 40–45. pont; 2017. február 1-jei Tolley ítélet, C-430/15, EU:C:2017:74, 46. pont).

43 Az ápolásra való rászorultság kockázatának a betegségi kockázatok körébe való ezen besorolása azonban azt feltételezi, hogy az ápolásra való rászorultság kockázatának a fedezésére szánt ellátások az ápolásra rászoruló személyek egészségi állapotának és életének a javítását célozzák (lásd ebben az értelemben: 2001. március 8-i Jauch ítélet, C-215/99, EU:C:2001:139, 28. pont; 2006. február 21-i Hosse ítélet, C-286/03, EU:C:2006:125, 38–44. pont; 2011. június 30-i da Silva Martins ítélet, C-388/09, EU:C:2011:439, 45. pont).

44 Ez a helyzet áll fenn többek között akkor, ha e rendszerek finanszírozási módjától függetlenül azon költségek átvállalásáról van szó, amelyeket az érintett személynek az ápolásra való rászorultsága okoz, és amelyek legalábbis áttételesen az adott személy ápolásához, és e személy mindennapi élete minőségének a javításához kapcsolódnak, és többek között biztosítják a számára berendezések igénybevételét és harmadik személyek segítségét (lásd többek között: 1998. március 5-i Molenaar ítélet, C-160/96, EU:C:1998:84, 23. pont; 2004. július 8-i Gaumain-Cerri és Barth ítélet, C-502/01 és C-31/02, EU:C:2004:413, 3., 21. és 26. pont; 2012. július 12-i Bizottság kontra Németország ítélet, C-562/10, EU:C:2012:442, 46. pont).

45 A Bíróság azt is megállapította, hogy az ápolásra való rászorultság kockázatára vonatkozó ellátások legfeljebb kiegészítő jellegűek a *stricto sensu* a 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdése a) pontjának hatálya alá tartozó „klasszikus” betegségbiztosítási ellátásokhoz képest, és nem feltétlenül képezik azok szerves részét (lásd többek között: 2011. június 30-i da Silva Martins ítélet, C-388/09, EU:C:2011:439, 47. pont; 2017. február 1-jei Tolley ítélet, C-430/15, EU:C:2017:74, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

46 Az alapügyben, amint arra a finn és a svéd kormány az írásbeli észrevételeiben, valamint a főtanácsnok az indítványában rámutat, meg kell állapítani, hogy a fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvényben előírt személyes segítség nem tekinthető olyannak, amely javítja a fogyatékossággal élő kedvezményezett egészségi állapotát.

47 E törvény 1. §-a szerint ugyanis annak célja azon lehetőségek előmozdítása, amelyek révén a fogyatékossággal élő személyek a társadalom egyenértékű tagjaiként másokkal együtt tudnak élni, és tevékenyek képesek lenni, valamint a fogyatékosság által okozott kellemetlenségek és akadályok kialakulásának megelőzése és azok megszüntetése.

48 Ezenfelül a fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvény 8c. §-a szerint a személyes segítség célja segítséget nyújtani a súlyos fogyatékossággal élő személyek számára ahhoz, hogy az e §-ban említett tevékenységek, vagyis a mindennapi élet teendőinek ellátása, a munka és tanulás, a szabadidős tevékenységek, a társadalmi életben való részvétel, vagy a társas érintkezés fenntartása során megvalósíthassák saját döntéseiket.

49 Végezetül a fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvény előkészítő munkálataiból kitűnik, hogy kifejezetten nem tartoznak a személyes segítségnyújtás alkalmazási körébe az ellátásra, kezelésekre vagy felügyeletre vonatkozó segítségnyújtás iránti igények.

50 Következésképpen az alapügy tárgyát képező ellátás nem tekinthető olyannak, amely a 883/2004 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében kifejezetten felsorolt kockázatok valamelyikét fedezi.

51 Így a jelen ítélet 32. pontjában említett második feltétel nem teljesül. Az alapügy tárgyát képező ellátás tehát nem tartozik a 883/2004 rendelet hatálya alá.

52 A fentiekre tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az olyan ellátás, mint az alapügyben a személyes segítség, amely többek között a súlyos fogyatékossággal élő személy mindennapi tevékenységei során felmerülő költségek annak érdekében való átvállalásában áll, hogy ezen utóbbi, gazdaságilag nem aktív személy felsőfokú tanulmányokat folytathasson, e rendelkezés értelmében nem tartozik a „betegségi ellátások” fogalmába, és ezáltal e rendelet hatályából kizártnak tekintendő.

A második és a harmadik kérdésről

53 A kérdést előterjesztő bíróság a második és harmadik kérdésével, amelyeket arra az esetre tesz fel, ha az alapügy tárgyát képező személyes segítség nem tartozik a „betegségi ellátások” fogalmába, és így a 883/2004 rendelet hatályából kizártnak tekintendő, lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 20. és EUMSZ 21. cikkel ellentétes-e az, ha egy tagállam valamely súlyos fogyatékossággal élő lakosával szemben a lakóhely szerinti település egy olyan ellátást, mint az alapügyben a személyes segítség, megtagad azzal az indokkal, hogy e személy más tagállamban tartózkodik abból a célból, hogy ott felsőfokú tanulmányokat folytasson.

54 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kifejtette, hogy egyrészt nem vitatott, hogy az alapügy felperese a releváns nemzeti szabályozás szerint megtartja a finnországi lakóhelyét, és az a heti rendszerességű észtországi tartózkodás, amelyre a tanulmányai keretében kényszerül, csupán ideiglenes, mivel azt tervezi, hogy minden hétvégén visszatér a lakóhelye szerinti településre. Másrészt ugyanez a bíróság közölte, hogy a tanulmányok folytatása az üzleti és üdülési célú utak időtartamával ellentétben nem szerepel azon indokok között, amelyek alapján engedélyezhető, hogy az érintett Finnországon kívül az alapügy tárgyát képező személyes segítségben részesüljön.

55 E pontosításokat követően emlékeztetni kell arra, hogy A finn állampolgárként az EUMSZ 20. cikk (1) bekezdése értelmében vett uniós polgár jogállásával rendelkezik, és így akár még származási tagállamával szemben is hivatkozhat az e jogálláshoz kapcsolódó jogokra (lásd többek között: 2015. február 26-i Martens ítélet, C-359/13, EU:C:2015:118, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

56 Amint azt a Bíróság már több alkalommal megállapította, az uniós polgár jogállásának célja, hogy a tagállamok állampolgárainak alapvető jogállása legyen, és e jogállás lehetővé teszi az azonos helyzetben lévő uniós polgárok számára, hogy állampolgárságuktól függetlenül, és az e tekintetben kifejezetten megállapított kivételek sérelme nélkül ugyanabban a jogi bánásmódban részesüljenek a Szerződés tárgyi hatálya alá tartozó területeken (lásd többek között: 2016. június 2-i Bogendorff von Wolffersdorff ítélet, C-438/14, EU:C:2016:401, 29. és 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

57 Az uniós jog tárgyi hatálya alá tartozó helyzetek közé tartoznak többek között a Szerződés által garantált alapvető szabadságok gyakorlását érintő helyzetek, különösen az EUMSZ 21. cikkben biztosított, a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog gyakorlásának helyzetei (lásd többek között: 2016. június 2-i Bogendorff von Wolffersdorff ítélet, C-438/14, EU:C:2016:401, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

58 E tekintetben a Bíróság pontosította, hogy noha az EUMSZ 165. cikk (1) bekezdése értelmében a tagállamok rendelkeznek hatáskörrel az oktatás tartalmára és oktatási rendszerük szervezeti felépítésére vonatkozóan, e hatáskör gyakorlása során kötelesek tiszteletben tartani az uniós jogot, különösen a Szerződésnek az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésében a valamennyi uniós polgárt érintően rögzített, a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogra vonatkozó rendelkezéseit (2015. február 26-i Martens ítélet, C-359/13, EU:C:2015:118, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

59 Egyébiránt az uniós jog nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy a más tagállamban vagy külföldön folytatott felsőfokú tanulmányok tekintetében tanulmányi támogatási rendszert biztosítsanak. Mindazonáltal, ha valamely tagállam ilyen rendszert biztosít, amely lehetővé teszi a hallgatók számára, hogy ilyen támogatásban részesüljenek, gondoskodnia kell arról, hogy e támogatás nyújtásának módja ne képezze a tagállamok területén a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való említett jog indokolatlan korlátozását (lásd többek között: 2015. február 26-i Martens ítélet, C-359/13, EU:C:2015:118, 24. pont).

60 Az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik továbbá, hogy az olyan nemzeti szabályozás, amely az állam egyes állampolgárait pusztán azért hozza hátrányos helyzetbe, mert éltek a más tagállamban való szabad mozgás és tartózkodás jogával, az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésében valamennyi uniós polgár számára elismert szabadságok korlátozását jelenti (2015. február 26-i Martens ítélet, C-359/13, EU:C:2015:118, 25. pont).

61 Ugyanis a Szerződés által az uniós polgárok számára a szabad mozgás terén nyújtott lehetőségek nem fejthetik ki teljes hatásukat, ha valamely tagállam állampolgárát eltántoríthatják e jog gyakorlásától a más tagállamban való tartózkodása elé a származási állam e lehetőségek gyakorlását büntető szabályozása miatt állított akadályok (lásd többek között: 2015. február 26-i Martens ítélet, C-359/13, EU:C:2015:118, 26. pont).

62 Ez a megállapítás különös jelentőséggel bír az oktatás területén, az EUMSZ 6. cikk e) pontjában és az EUMSZ 165. cikk (2) bekezdésének második francia bekezdésében foglalt célokra tekintettel, melyek nevezetesen a diákok és a tanárok mobilitásának ösztönzésében állnak (lásd többek között: 2015. február 26-i Martens ítélet, C-359/13, EU:C:2015:118, 27. pont).

63 Bár el kell ismerni, hogy az alapügy tárgyát képező személyes segítséget nem kizárólag tanulmányok folytatására nyújtják, hanem a súlyos fogyatékossággal élő személyek társadalmi és gazdasági beilleszkedésére is, annak érdekében, hogy e személyek megvalósíthassák a saját döntéseiket, ideértve a tanulmányok folytatását, a jelen ítélet 55–62. pontjában említett ítélkezési gyakorlat továbbra is alkalmazandó.

64 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság megállapította, hogy az alapügy felperese a releváns nemzeti szabályozásnak megfelelően megőrizte az Espoo városában fennálló lakóhelyét.

65 Márpedig nem vitatott, hogy az alapügy tárgyát képező személyes segítséget kizárólag amiatt tagadták meg A-tól, hogy az általa tervezett felsőfokú tanulmányok, amelyek egyébként megfeleltek az e segítségben való részesülésre vonatkozó valamennyi egyéb feltételnek, Finnországon kívül valósulnának meg.

66 Az ilyen megtagadást a tagállamok területén való mozgást és tartózkodást érintően az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésében valamennyi uniós polgár számára biztosított szabadság korlátozásának kell tekinteni.

67 Az ilyen korlátozás az uniós jog tekintetében csak akkor igazolható, ha az közérdekű objektív megfontolásokon alapul, az érintett személyek állampolgárságától független, és a nemzeti jog által jogszerűen követett célkitűzéssel arányos. A Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy valamely intézkedés akkor arányos, ha – amellett, hogy alkalmas az elérni kívánt cél megvalósítására – nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket (lásd ebben az értelemben: 2015. február 26-i Martens ítélet, C-359/13, EU:C:2015:118, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

68 A nemzeti intézkedés igazolását érintően a finn kormány úgy véli, hogy semmilyen nyomós közérdekű indok nem alkalmas az alapügy tárgyát képező korlátozás igazolására. A svéd kormány azonban azt az álláspontot képviseli, hogy az alapügy tárgyát képező személyes segítség megszervezése módjának az ellenőrzésére vonatkozó kötelezettségek, melyek a települést terhelik, valamint e kontextusban a szociális biztonsági rendszer pénzügyi egyensúlyának a biztosítása igazolja azt, hogy e segítség Finnország területére korlátozódjon. Ezenfelül a kérdést előterjesztő bíróság a 2011. július 21-i Stewart ítélet (C-503/09, EU:C:2011:500) 89. és 90. pontjára hivatkozva az előzetes döntéshozatalra utaló határozatában az ilyen korlátozás igazolására alkalmas közérdekű célként említi a fogyatékossági szolgáltatásokról szóló törvény által előírt személyes segítség rendszere koherenciájának és hatékonyságának a megőrzését, valamint a segítséget kérelmező személy és a segítség megadására hatáskörrel rendelkező tagállam közötti valós kapcsolat fennállásának a biztosítását.

69 Igaz, hogy a nemzeti szabályozás által követett célok, amelyek a fogyatékossággal élő fiatal személyek rövid távú munkaképtelenségi ellátását kérelmezők és az illetékes tagállam közötti valós kapcsolat fennállásának megállapítására, valamint a nemzeti szociális biztonsági rendszer egyensúlyának megóvására irányulnak, főszabály szerint olyan objektív céloknak minősülnek, amelyek igazolhatják az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésében előírt szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog korlátozását (2011. július 21-i Stewart ítélet, C-503/09, EU:C:2011:500, 90. pont).

70 A Bíróság azonban arra a következtetésre jutott, hogy a rokkantsági ellátás kérelmezőjének tartózkodására vonatkozó feltételek nem igazolhatóak a jelen ítélet előző pontjában említett célkitűzések alapján. A Bíróság ugyanis különösen azt állapította meg, hogy noha az említett ellátást kérelmező személy az érintettől eltérő tagállamban rendelkezett lakóhellyel, az érintett tagállam területével fennálló valós és elégséges kapcsolat fennállását egyéb olyan, a kérelmezőnek e tagállam területén a kérelmét megelőzően fennálló korábbi tartózkodásán kívüli tényezők is bizonyíthatják, mint amilyen az ez utóbbi tagállam szociális biztonsági rendszerével fenntartott kapcsolata, vagy családi háttere (2011. július 21-i Stewart ítélet, C-503/09, EU:C:2011:500, 97–102., 104. és 109. pont).

71 Másfelől a Bíróság úgy ítélte meg, hogy ez a megállapítás érvényes a nemzeti szociális biztonsági rendszer egyensúlyának fenntartására irányuló célkitűzéssel kapcsolatban is, mivel a szóban forgó ellátást kérelmező és az illetékes tagállam közötti valós és elégséges kapcsolat létrehozásának szükségessége lehetővé teszi ez utóbbi számára annak biztosítását, hogy az ellátás folyósításával járó gazdasági teher ne váljon észszerűtlenné (2011. július 21-i Stewart ítélet, C-503/09, EU:C:2011:500, 103. pont).

72 Ilyen következtetés alkalmazható A-nak az alapügybeli helyzetére is. Egyrészt ugyanis nem vitatott, hogy amint az a jelen ítélet 54. pontjában megállapításra került, A megőrizte az Espoo városában fennálló lakóhelyét, e városnál nyújtotta be a személyes segítség iránti kérelmét, és e városba az észtországi tanulmányainak tartama során hetente visszatér.

73 Ennélfogva nem állítható megalapozottan, hogy e település számára különleges nehézségeket okozna a segítség megadására vonatkozó feltételek betartásának, valamint a segítség megszervezése és nyújtása módjának az ellenőrzése.

74 Ezen túlmenően a Bíróság rendelkezésére álló iratokból nem tűnik ki semmilyen információ azon akadályok jellegét illetően, amelyek a nyújtott személyes segítség igénybevételére vonatkozó feltételek betartásának a település általi ellenőrzését nagyobb mértékben érintenék az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló helyzetben, mint abban a finn szabályozás által megengedett helyzetben, amelyben az azonos személyes segítséget egy Finnországban lakó személy Finnországon kívül üzleti vagy üdülési célú út időtartama alatt veszi igénybe.

75 Ebben a kontextusban, a főtanácsnoknak az indítványában szereplő okfejtéséhez hasonlóan hangsúlyozni kell a kérdést előterjesztő bíróság által említett azon tényt, hogy az alapügy tárgyát képező személyes segítség továbbra is nyújtható, ha az érdekelt a felsőfokú tanulmányait egy olyan finn településen folytatja, amely esetlegesen a lakóhelye szerinti településtől távol található, és az utóbb említett település arra vonatkozó lehetősége, hogy e segítség felhasználását ilyen helyzetben ellenőrizze, nem tekinthető jóval kevésbé korlátozottnak, mint az alapügy tárgyát képező helyzetben, amelyben A a tanulmányait Finnországon kívül, de egy szomszédos régióban folytatja, és minden héten hazatér a lakóhelye szerinti finn településre.

76 Másrészt a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy a finn kormány pontosítása szerint nincs olyan tény, amely jelenleg arra engedne következtetni, hogy a személyes segítségnyújtás az alapügyre jellemzőhöz hasonló körülmények között a nemzeti szociális biztonsági rendszer egyensúlyát fenyegeti.

77 Következésképpen az alapügyre jellemzőhöz hasonló körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság és a svéd kormány által ismertetett célkitűzések között nincs olyan, amely igazolná egy olyan uniós állampolgár szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogának korlátozását, mint A.

78 Ilyen körülmények között nem kell határozni a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény 19. cikkének a kérdést előterjesztő bíróság által szintén kért értelmezéséről, mivel ez nem változtathat az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második és harmadik kérdésre adandó válaszon.

79 A fentiekre tekintettel a második és a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 20. és EUMSZ 21. cikkel ellentétes, ha egy tagállam valamely súlyos fogyatékossággal élő lakosával szemben a lakóhely szerinti település egy olyan ellátást, mint az alapügyben a személyes segítség, megtagad azzal az indokkal, hogy e személy más tagállamban tartózkodik abból a célból, hogy ott felsőfokú tanulmányokat folytasson.

A költségekről

80 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A 2009. szeptember 16-i 988/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az olyan ellátás, mint az alapügyben a személyes segítség, amely többek között a súlyos fogyatékossággal élő személy mindennapi tevékenységei során felmerülő költségek annak érdekében való átvállalásában áll, hogy ezen utóbbi, gazdaságilag nem aktív személy felsőfokú tanulmányokat folytathasson, e rendelkezés értelmében nem tartozik a „betegségi ellátások” fogalmába, és ezáltal e rendelet hatályából kizártnak tekintendő.**

2) **Az EUMSZ 20. és EUMSZ 21. cikkel ellentétes, ha egy tagállam valamely súlyos fogyatékossággal élő lakosával szemben a lakóhely szerinti település egy olyan ellátást, mint az alapügyben a személyes segítség, megtagad azzal az indokkal, hogy e személy más tagállamban tartózkodik abból a célból, hogy ott felsőfokú tanulmányokat folytasson.**

Aláírások

i — A jelen szöveg 68-71., 74. és 76. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.